

Vastaus kirjeeseen / Puutteellinen hoitamitoitus ja kaupungin perusteettomasti maksamat palkkiot hoivayhtiölle**Kuntoutusjohtaja Mikko Tapio Korhonen
Vanhuspalvelujen tukipalvelut**

Anja Koivistoinen on osoittanut kaupunginhallitukselle "Puutteellinen hoitamitoitus ja kaupungin perusteettomasti maksamat palkkiot hoivayhtiölle" -otsikoidun kirjeen. Kirjeessä Koivistoinen pyytää, että kaupunginhallitus ryhtyy tarvittaviin selvityksiin ja toimenpiteisiin vanhustenhoidossa: hoivasopimuksiin, hoitokotien valvontaan, valvonnan dokumentointiin sekä kaupungin tarkastajien määrään ja osaamiseen.

Lisäksi Koivistoinen pyytää, että kaupunki perii takaisin kaupungin yhtiölle perusteettomasti maksamaa 90 000 euroa, joka johtuu hänen näkemyksensä mukaan puutteellisesta hoitamitoituksesta. Koivistoinen kirjeessään katsoo, että virheet tulisi aina viedä käräjäoikeuden ratkaistavaksi ja tahallisissa virheissä asia olisi saatettava poliisin tutkittavaksi.

Kaupungin hallintosäännön 11 §:n nojalla sekä perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueiden toimintasäännön 2 §:n 4 momentin nojalla toimivaltainen toimielin käsittelemään asiaa on perusturva- ja terveystalokunta.

Asia on ollut esillä 13.3 2019 vanhusneuvostossa, jossa käytiin läpi silloin esille nousutta hoivakriisiä ja kaupungin toimia ko. tilanteessa. Seuraavan kerran asia oli esillä 28.11 2019 vanhusneuvoston työvaliokunnassa, jolloin käytiin läpi periaatteet, joilla kaupunki toimii ao. tilanteessa.

Yksityistä palveluntuotantoa sekä siihen liittyvää valvontaa on säädelty laintasoisesti. Yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 3 §:n 4 kohdan mukaan valvontaviranomaisia ovat kunnan toimielin tai sen määräämä viranhaltija, aluehallintovirasto sekä sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. Lain 15 §:n mukaan valvontaviranomaisen on toteutettava yksityisten sosiaalipalvelujen valvontaa ensisijaisesti antamalla palvelujen tuottamisessa tarpeellista ohjausta ja neuvontaa palvelujen tuottajalle sekä seuraamalla toiminnan kehitystä yhteistyössä palvelujen tuottajan kanssa.

Mainitun lain 7 §:n mukaan yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajan, joka jatkuvasti tuottaa ympärivuorokautisia sosiaalipalveluja, on saatava lupa- viranomaiselta lupa palvelujen tuottamiseen ennen toiminnan aloittamista ja olennaista muuttamista. Lain 5 §:n 2 momentin mukaan yksityisten sosiaalipalvelujen tuottaja vastaa siitä, että sopimuksen, hallintopäätöksen ja suunnitelman perusteella asiakkaalle järjestettävä palvelukokonaisuus täyttää sille asetetut vaatimukset.

Kuopion kaupunki on järjestänyt yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnan vuodesta 2015 alkaen keskittämällä tehtävän viranhaltijalle. Tehtävää var-

ten perustettiin valvontatarkastajan virka. Vuoden 2019 aikana kaupunki perusti valvontatehtävää varten toisen valvontatarkastajan viran. Molempien virkojen kelpoisuusehtona on sosiaalityöntekijän pätevyys. Virkojen nykyiset haltijat ovat ammatiltaan sosiaalityöntekijöitä. Toisen valvontaviran perustamisen johdosta valvontatilanne on Kuopiossa nyt hyvä. Tämä tarkoittaa sitä, että valvontatyötä voidaan suunnata paremmin lastensuojelun, kehitysvammahuollon, muun vammaispalvelun ja päihde- ja mielen-terveyskuntoutujien palveluihin. Vanhusten palvelut ovat vieneet varsinkin edellisenä vuonna 2019 valvonnan resursseja paljon. Työ vanhuskohteiden valvonnassa jatkuu edelleen aktiivisesti.

Kuopion valvontatarkastajien työn painopiste on sopimuksen mukaisen os-topalvelun valvonnassa. Valvontatarkastajien suorittama valvontatyö dokumentoidaan valvontakertomuksiin. Nämä kertomukset annetaan tiedonantoina myös perusturva- ja terveyslautakunnan tietoon. Valvonnan keskeisenä yhteistyökumppanina on Itä-Suomen Aluehallintovirasto. Useat valvontakohteet vuodessa tarkastetaan yhdessä Aluehallintoviraston kanssa. Myös Aluehallintoviraston dokumentoimat valvontakertomukset tulevat Kuopion perusturva- ja terveyslautakunnan tietoon.

Kuten Kuopion vanhusneuvostolle 13.3.2019 ja erikseen neuvoston työvaliokunnalle 28.11.2019 on selvitetty, Vetrean palvelukotien henkilöstömitoituksen puutteet havaittiin arkipyhiä sisältäneiden työaikajaksojen tarkastuksessa vuoden vaihteessa 2018/2019. Valvonnassa havaittu virhe liittyi hoitajamitoituksen laskentatapaan. Tarkastuksen perusteella todettiin, että Vetrea tulkitse näiden työaikojen hoitajamitoituksen laskentaa virheellisesti. Tahallisuutta ei laskentavirheessä ilmennyt, vaan Vetrea luuli tulkitsevänsä laskentaa oikein. Virheen paljastuttua Vetrea korjasi laskentansa oikeaksi ja se todettiin valvonnalla vuoden 2019 pääsiäisen työaikajaksoista. Niissä siis arkipyhiä myös ja laskenta oli oikein. On tärkeää, että hoitajamitoitus on luvan mukainen ja laskentatapa yrittäjällä sama kuin valvovalla viranomaisella.

Kun Kuopion kaupungilla ja palveluntuottajan välillä on sopimus, sopimukseen liittyvien ristiriitatilanteiden ratkaisuihin lähdetään ko. sopimuksesta ja siinä sovittujen ehtojen toteuttamisesta. Nyt käsiteltävässä tapauksessa kyse on asumispalveluiden hankinnasta (puitesopimustuottaja) ja sovellettavista menettelyistä on sovittu Sansia Oy:n hankintasopimuksessa. Sopimuksessa on sovittu menettelyt myös reklamaatioiden ja sanktioiden osalta. Kyseessä on tältä osin sopimusoikeudellinen asia. Edellä kuvatussa tilanteessa on todettu virhe, vaadittu sen korjaamista ja todettu virhe korjatuksi. Sopimuksessa on kuvattu sanktiona 2 000 € sopimussakko kolmannesta kirjallisesta reklamaatiosta ja vakavammasta virheestä 8 000 € sopimussakko, joka ei edellytä aikaisempia reklamaatiota. Tilauksessa sovellettiin sopimuksen kirjauksia sanktiosta ja vaadittiin 8 000 € sopimussakko, jonka toimija on maksanut Kuopion kaupungille. Valvontaa on jatkettu jälkivalvontana juuri virheen korjaamisen toteamiseksi vielä keväällä 2019.

Nykyiset sopimukset ovat voimassa esimerkiksi vanhusten asumispalvelujen osalta edellisen 1.1.2017 toimeenpannun kilpailutuksen jäljiltä. Tulevissa hankinnoissa voidaan ottaa huomioon nykyisen hankinta kauden aikana kertyneet kokemukset sopimuksista ja niiden liittyvien reklamaatio- ja sanktiokäytäntöjen toimivuudesta.

Kuopion kaupunki

Perusturva- ja terveyslautakunta

21.04.2020

38 §

Esitys

Kuntoutusjohtaja Mikko Tapio Korhonen:

Perusturva- ja terveyslautakunta toteaa saaneensa selvityksen kaupungin hallitukselle esitettyyn kirjeeseen ja toteaa, että asia ei miltei osin anna aihetta jatkotoimenpiteisiin. Edelleen Perusturva ja terveyslautakunta toteaa, että seuraavalla hankintakaudella hyödynnetään nyt kertyneitä kokemuksia sopimusten reklamaatio- ja sanktiokäytännöistä.

Valmistelija

Hanna Jokinen

puh. +358 44 718 3303

Kauko Pursiainen

puh. +358 44 718 3202

Mikko Tapio Korhonen

puh. +358 44 718 6200

Lari Tiikasalo

puh. +358 44 718 3120

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarinen

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyy kuntoutusjohtajan esityksen.

Päätös

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti apulaiskaupunginjohtajan ehdotuksen.

Lakimies Lari Tiikasalo oli kokouksessa läsnä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan klo 15.37 – 15.47.

